

Obchodování s lidmi

Zločinu obchodování s lidmi podle § 168 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. d) tr. zákoníku se za splnění dalších podmínek pachatel dopustí, i když dítě, vůči kterému jedná, s prostitucí souhlasí nebo ji iniciuje anebo má předchozí sexuální zkušenost či zkušenost s prostitucí.

(Rozsudek Vrchního soudu v Praze sp.zn. 10 To 87/2024 ze dne 26.11.2024)

Vrchní soud v Praze z podnětu odvolání obžalovaného M. F., státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Plzni a poškozené nezletilé AAAAA (pseudonym), podaných proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 8. 2024, sp. zn. 3 T 4/2024, rozhodl tak, že se jednak (I.) podle § 258 odst. 1 písm. b), c), e), f) tr. ř. z podnětu všech podaných odvolání rozhodl tak, že napadený rozsudek zrušil v celém rozsahu a podle § 259 odst. 3 písm. a), odst. 4 tr. ř. znovu rozhodl tak, že obžalovaný M. F. je vinen (1) pokračujícím zločinem obchodování s lidmi podle § 168 odst. 1 alinea 1 písm. a), alinea 2, odst. 3 písm. d) tr. zákoníku (kterého se dopustil jednáním spočívajícím v tom, že po seznámení s poškozenou nezletilou AAAAA, která za ním utíkala od své rodiny a z výchovných ústavů, poškozené dojednal poskytnutí sexuálních služeb celkem s cca 40 osobami, za které poškozená dostala cca 100 000 Kč, které mu následně předala), (2) přečinem nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku (kterého se dopustil jednáním spočívajícím v tom, že poškozené AAAAA neoprávněně zprostředkoval pervitin a marihuanu), (3) pokusem přečinu ublížení na zdraví podle § 21 odst. 1, § 146 odst. 1 trestního zákoníku (kterého se dopustil jednáním spočívajícím v tom, že fyzicky napadl poškozenou AAAAA) a (4) přečinem omezování osobní svobody podle § 171 odst. 1 tr. zákoníku (kterého se dopustil jednáním spočívajícím v tom, že poškozené AAAAA neumožnil opustit byt), a za to a za sbíhající se trestnou činnost se obžalovaný odsuzuje podle § 168 odst. 3 tr. zákoníku a § 43 odst. 2 tr. zákoníku k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání osmi a půl roku; podle § 56 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku se pro výkon tohoto trestu zařazuje do věznice se zvýšenou ostrahou; podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku se zároveň zrušuje výrok o trestu, jenž se týkal sbíhající se trestné činnosti; podle § 228 odst. 1 tr. ř. je obžalovaný povinen uhradit poškozené AAAAA, k rukám její zmocněnkyně, na náhradě nemajetkové újmy částku 100 000 Kč společně s úrokem z prodlení ve výši 12,75 % od 27. 11. 2024 do zaplacení; podle § 229 odst. 2 tr. ř. se poškozená odkazuje se zbytkem uplatněného nároku na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních; a jednak (II.) se podle § 259 odst. 1 tr. ř. věc vrací soudu prvního stupně, aby v rozsahu zrušení výroku o vině ad 2. pro trestný čin pohlavního zneužití podle § 187 odst. 1 tr. zákoníku napadeného rozsudku učinil rozhodnutí nové.

I. Rozhodnutí soudu prvního stupně

1. Rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 8. 2024, sp. zn. 3 T 4/2024, byl obžalovaný M. F. uznán vinným ze spáchání ad 1. pokračujícího zločinu obchodování s lidmi podle § 168 odst. 1 alinea 1 písm. a), alinea 2, odst. 3 písm. d) tr. zákoníku, ad 2. zločinu pohlavního zneužití podle § 187 odst. 1 tr. zákoníku, ad 3. přečinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku, ad 4. přečinu ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 tr. zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku a ad 5. přečinu omezování osobní svobody podle § 171 odst. 1 tr. zákoníku. Při zrušení výroku o trestu z trestního příkazu Okresního

soudu v Sokolově ze dne 8. 2. 2023, sp. zn. 6 T 13/2023, včetně všech na něj navazujících rozhodnutí mu byl podle § 168 odst. 3 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 2 tr. zákoníku uložen souhrnný trest odnětí svobody v trvání šesti a půl let, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou.

2. K nárokům uplatněným poškozenou AAAAA bylo rozhodnuto podle § 228 odst. 1 tr. ř. o tom, že obžalovaný je povinen uhradit jí na náhradě nemajetkové újmy částku 100 000 Kč společně s úrokem z prodlení v zákonné výši za dobu od právní moci rozhodnutí do zaplacení a se zbytkem svého nároku byla poškozená podle § 229 odst. 2 tr. ř. odkázána na řízení ve věcech občanskoprávních.

3. Podle skutkových zjištění soudu prvního stupně spočívala trestná činnost obžalovaného v jednání, které bylo dále popsáno. Tento rozsudek byl v zákonných lhůtách napaden odvoláními obžalovaného, státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Plzni i poškozené.

4. Obžalovaný podané odvolání směřoval do všech jeho výroků, přičemž je odůvodnil prostřednictvím svého obhájce.

5. V jeho úvodu namítl nepřezkoumatelnost tohoto rozhodnutí s tím, že soud prvního stupně automaticky převzal skutkový popis, který uvádí poškozená, aniž se zásadně věnoval otázkám hodnocení její nevěrohodnosti tak, jak vyplývá rovněž ze závěrů zpracovaných znaleckých posudků. Obžalovaný deklaroval a kvalifikovaně doznal jednání, které směřuje v rámci skutkové věty pod bodem 4. napadeného rozhodnutí, v ostatních bodech však svou vinu zcela popřel.

6. K tomu poukazoval na obsah svojí výpovědi podporované i tím, že profil na stránce amateri.com byl založen ze školní adresy poškozené, užívané ještě v době před jejich seznámením, stejně jako znaleckým zkoumáním poškozené, na jehož závěry odkazuje.

7. Vytkl absenci jejího výsledku v rámci konání hlavního líčení a poukazoval na způsob jejího života.

8. Odmítl úvahy argumenty soudu prvního stupně uvedené v odůvodnění jeho rozhodnutí pod bodem 78. i jeho hodnocení zajištěné komunikace.

9. Namítl, že byl odsouzen na základě prvního tvrzení nevěrohodné poškozené, jež nebylo nijak verifikováno a soud prvního stupně vycházel i jen z domněnek. Vytkl minimálně předčasnost rozhodnutí s tím, že dokazování není úplné a skutkový stav nebyl zjištěn dostatečně.

10. Poškozená byla již z dřívějška podle něj zvyklá a ochotná zajišťovat svůj život prostitucí a její jednání nemohl mít v tomto směru pod kontrolou, přičemž nebylo ani spolehlivě prokázáno, že by jí poskytoval drogy a z jí provozované prostituce kořistil.

11. Také k bodu 2. napadeného rozsudku namítl, že mimo prvotní výslech poškozené nebyl proveden důkaz, který by prokazoval jeho pohlavní styk s poškozenou před jejími patnáctými narozeninami.

12. K jednání pod bodem 5. vytkl jeho faktickou nepřezkoumatelnost s tím, že opět není zřejmé, jakým způsobem by k tomuto jednání mělo dojít a zejména pak kdy, a to vše za předpokladu neustanoveného bytu.

13. Znovu shrnul předchozí argumentaci s tím, že rozhodnutí soudu prvního stupně je postavené na neúplném dokazování a chybném zhodnocení dokazování proběhnuvšího.

14. Dále má uložený trest za nepřiměřeně přísný s poukazem na podmínky vyplývající z ustanovení § 38 odst. 1, 2 tr. zákoníku a § 39 tr. zákoníku.

15. Za předčasné označil i rozhodnutí o náhradě škody s tím, že jím soud prvního stupně ve vztahu k návrhu obžaloby nepřipustně jaksi kompenzoval výši uloženého trestu vzhledem k „problematičnosti“ poškozené a nejasnosti v popisu jednání.

16. Závěrem navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k novému dokazování a rozhodnutí za předpokladu provedení výslechu poškozené.

17. – 24. Státní zástupkyně své odvolání vymezila tak, že je podáváno do výroku o trestu a směřuje v neprospěch obžalovaného, což dále odůvodnila.

25. Navrhla tak zrušení napadeného rozsudku ve výroku o trestu a uložení souhrnného trestu v souladu s tímto návrhem a se zařazením do věznice se zvýšenou ostrahou.

26. K odvolání státní zástupkyně se prostřednictvím svého obhájce obžalovaný v duchu své obhajoby negativně vymezil a navrhl jeho zamítnutí.

27. – 33. Zmocněnkyně poškozené v rámci jejího odvolání uvedla své námitky týkající se výše přiznané náhrady za nemajetkovou újmu.

34. Závěrem navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí, pokud sám ve věci nerozhodne ve smyslu jí uplatněných částek společně se zákonným úrokem z prodlení od právní moci rozsudku.

35. Vrchní soud v Praze shledal, že všechna včas podaná odvolání podaly osoby oprávněné a jejich odůvodnění splňují zákonné náležitosti.

36. Ve veřejném zasedání, konaném o podaných odvoláních, provedl odvolací soud dokazování přehráním části videozáznamu o výslechu poškozené, výpisy a zprávami o uvězněních u obžalovaného i poškozené a o jejich pobytech ve výchovných zařízeních a mimo ně, dále předložil k předmětným účtům na internetové stránce amateri.com informace o uživateli.

37. Další návrhy na doplnění dokazování nebyly uplatněny.

38. V nepřítomnosti zmocněnkyně poškozené bylo postupem podle § 263 odst. 5 tr. ř. přečteno její odvolání.

39. Státní zástupce Vrchního státního zastupitelství v Praze a obhájce obžalovaného ve svých přednesech setrvali shodně jako obžalovaný na argumentaci z jednotlivých podání, přičemž z toho vycházela i jejich vyjádření k ostatním odvoláním a jejich konečné návrhy.

40. Vrchní soud v Praze přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost všech výroků rozsudku, proti nimž byla podána odvolání, i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad, přičemž k vadám, které nebyly odvoláními vytýkány, přihlížel, jen pokud měly vliv na správnost výroků, proti nimž byla podána odvolání. Takto shledal dílčí důvodnost všech podaných odvolání, přičemž se tak stalo i z jiných než odvolateli uváděných důvodů.

41. Úvodem odvolací soud konstatuje, že vzhledem k odvoláním poškozené a státní zástupkyně podaných v neprospěch obžalovaného nebyl zcela vázán zákazem reformace in peius podle § 264 odst. 2 tr. ř., nicméně musel mít bedlivě na paměti nejen meze odvolacích oprávnění poškozené, ale předně vymezení uplatněného opravného prostředku státní zástupkyně, neboť její odvolání směřovalo toliko do výroku o uloženém trestu.

42. Pokud jde o řízení, jež napadenému rozsudku předcházelo, odvolací soud se přesvědčil, že řízení nevykazuje vady, které by mohly mít vliv na správnost či zákonnost rozhodnutí a které by samy o sobě měly vést ke zrušení napadeného rozhodnutí. Nebylo zjištěno, že by v přípravném řízení nebo v řízení před soudem byla porušena procesní ustanovení v té míře, že by se jednalo o podstatnou vadu řízení ve smyslu § 258 odst. 1 písm. a) tr. ř.

43. Odvolací soud přitom nemohl přisvědčit opakujícím se námitkám obžalovaného stran výsledku poškozené. Neshledal žádného pochybení v postupu soudu prvního stupně, jež vychází především z ustanovení § 102 odst. 2 tr. ř. a požadavku na zvlášť šetrný postup, který počítá i s využitím videokonferenčního zařízení, přičemž v daném případě bylo na místě vedle věku poškozené zhodnotit i fakt, že poškozená má i postavení zvlášť zranitelné oběti. Právě dotazy, ke kterým byl dán obhajobě dostatečný prostor, naplnily ve vztahu k poškozené i právo obžalovaného nechat vyslýchat svědky proti sobě. Soud odvolací má sice snahu obhajoby o devalvací stěžejního důkazu za plně pochopitelnou, ale v daném případě byla v kontrapozici stojící práva obžalovaného a poškozené dostatečně a v souladu se zákonem vyvážená. Nebyla zjištěna žádná taková okolnost, která by zakládala skutečnou nutnost jejího dalšího výsledku, proto nebylo důvodu pro opakování nepochybně zatěžujícího výsledku nezletilé poškozené, který by mohl vést i k její retraumatizaci.

44. Až na výjimku ve vztahu k bodu 2. výroku o vině z napadeného rozsudku dospěl odvolací soud také k závěru, že byly řádně provedeny v zásadě všechny potřebné důkazy a soud prvního stupně vytvořil patřičný skutkový základ pro rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 2 odst. 5 tr. ř. Odvolací soud doplnil dokazování jen v minimálním, podle něj potřebném, rozsahu z hlediska ustanovení § 259 odst. 3 písm. a) tr. ř. tak, jak bude ještě uvedeno dále. Jinak neshledal důvodu k provádění dalších důkazů v řízení před odvolacím soudem, ostatně nebylo k tomu ani žádných dalších návrhů.

45. V rozsahu, v němž bylo i vrchním soudem rozhodnuto rozsudkem, soud prvního stupně naplnil i ustanovení § 2 odst. 6 tr. ř. a v odůvodnění napadeného rozsudku, které odpovídá kritériím § 125 odst. 1 tr. ř., vyložil, o které důkazy svá skutková zjištění opřel a jakými úvahami se řídil při jejich hodnocení, vypořádal se též s argumenty obhajoby obžalovaného, takže odvolací soud – tím spíše, že jeho odvolací námitky v podstatě jen opakují obhajobu obžalovaného uplatněnou již v hlavním líčení, se kterou se soud jasně a zcela přijatelně vypořádal – pro stručnost především odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku, kde je vše podstatné uvedeno.

46. Jestliže v odvolacím řízení vcelku samozřejmě manifestovala přirozená snaha obžalovaného prosadit vlastní hodnocení důkazů v duchu jím uplatňované obhajoby, pak k takovému zásahu by byl soud odvolací povolán pouze tehdy, pokud by soud prvního stupně vybočil z mezí zásad volného hodnocení důkazů. To je doménou soudu prvního stupně, a pokud dospěl k výše uvedeným závěrům, bylo třeba je v daném případě akceptovat, přičemž soud prvního stupně vystihl ve svých úvahách vše podstatné.

47. Nebylo-li soudu prvního stupně odvoláním vytýkáno v podstatě nic jiného, než hodnocení důkazů zřejmě odlišné od obhajoby obžalovaného, je namísto připomenout významnou procesní zásadu, že

pokud soud prvního stupně postupoval při hodnocení důkazů důsledně právě podle ustanovení § 2 odst. 6 tr. ř. a učinil logicky odůvodněná skutková zjištění, nemůže odvolací soud podle § 258 odst. 1 písm. b) tr. ř. napadený rozsudek zrušit jen proto, že popřípadě sám na základě svého přesvědčení hodnotí tytéž důkazy s jiným v úvahu přicházejícím výsledkem. V takovém případě totiž nelze napadenému rozsudku vytknout žádnou vadu ve smyslu citovaného ustanovení (srov. rozhodnutí uveřejněné pod č. 53/1992-I. Sb. rozh. tr.).

48. Soud prvního stupně v zásadě a až na níže uvedené správně vyhodnotil jednání obžalovaného vůči poškozené, přičemž nikterak nepochybil, pokud své skutkové závěry o jeho vině založil především na usvědčujících tvrzeních poškozené, na které navazují i důkazy další, a to včetně toho, co dílem připustil obžalovaný sám, byť jinak v zásadě uplatnil popěrnou obhajobu.

49. Neboť výpověď poškozené skutečně zapadá i do těch okolností, které obžalovaný připouštěl a poškozená zjevně nemá kapacitu na to, aby tak umně skloubila fakty potvrzované i dalšími důkazy s okolnostmi vymyšlenými. Nad to je možno zdůraznit, že její výpověď není vůči obžalovanému zaměřena jen negativně, ale dílem ho skutečně hájí, když poukazuje i na vlastní lež, také z jejich vztahu uváděla i momenty pozitivní. Její výpověď je pak do značné míry podporovaná i výpověďmi svědků, u kterých bydleli a kteří popisovali jejich soužití tak, že koresponduje s tím, jak ho líčila poškozená. Soud prvního stupně se také řádně vyrovnal s výpověďmi těch svědků, kteří vystupovali na podporu obžalovaného. Je třeba zdůraznit, že hodnocení věrohodnosti té které svědecké výpovědi náleží ve výsledku vždy soudu a závěry soudu prvního stupně jsou vystaveny na komplexním hodnocení všech důkazů, které byly ve věci provedeny, aniž byla zjištěna nevyváženost nebo jednostrannost v neprospěch obžalovaného.

50. Důvodem zásahu odvolacího soudu se tak až na bod 2. výroku o vině z napadeného rozsudku stal předně fakt, že soud prvního stupně převzal popis jednotlivých skutků z podané obžaloby, aniž by je dostatečně (tak jako např. v otázce koupelny pod bodem 94. odůvodnění) korigoval ve smyslu svých vesměs jinak správných zjištění obsažených nesprávně toliko v odůvodnění jeho rozhodnutí, případně pokud převzal nekorrespondující údaje k pohybu poškozené.

51. Jde předně o naprostou časovou disproporci, pokud popis skutků oproti údajům zjištěným z příslušných evidencí (viz bod 66. rozsudku) zahrnuje i období, v němž obžalovaný vykonával trest odnětí svobody, resp. byla na svobodě vazbou omezena poškozená (bod 63. rozsudku), nebo pokud vymezená období oproti příslušným zprávám (byť byly poněkud nepřehledné) neodrážela správně dobu, během níž byla poškozená na pohybu (když do doby útěků byla např. zahrnuta i doba, v níž byla poškozená již zajištěna policejním orgánem) nebo data o vytvoření jednotlivých účtů – profilů na stránce amateri.cz.

52. Pro přehlednost byl přitom zrušen celý výrok o vině z napadeného rozsudku, byť výše uvedené nedopadá na všechny jeho dílčí části, nicméně ty byly v napadeném rozsudku pod body 4. a 5. provázány číselným odkazem, který takto ztratil svůj podklad.

53. V tomto rozsahu tak soud odvolací po zopakování jednotlivých důkazů ve smyslu § 259 odst. 3 písm. a) tr. ř. skutkový popis upravil a také zjednodušil, neboť neshledal účelným zbytečné opakování téhož popisu, které je podle jeho názoru možno shrnout tak, jak učinil ve výrokové části.

54. Formulace jeho výroku o vině pak v bodě 1. a 2. odráží i okolnosti, jež vedly odvolací soud k dílčímu vrácení věci soudu prvního stupně. Jde o otázku povědomí obžalovaného o skutečném věku poškozené, jež tady ovšem není nikterak rozhodná, neboť ve vztahu k těmto trestným činům je toliko podstatné, že si byl obžalovaný v každém případě vědom toho, že je poškozená dítětem.

55. Pokud byl zjištěný skutkový stav soudem prvního stupně podřazen pod shora uvedený normativní rámec, neshledal v tomto postupu soud odvolací žádných pochybení, na která by měl reagovat z titulu odvolání obžalovaného, přičemž je možno podotknout, že posouzení jednání obžalovaného jako pokračujících trestných činů je jednoznačně v jeho prospěch, a proto toto shodně převzal i soud odvolací, podobně jako nezahrnul pod bod 1. stejný charakter soužití s poškozenou v období 14. 3. 2023 až 25. 3. 2023, jež ve svém rozsudku jinak pokrývá bodem 2. výroku o vině.

56. Ve vztahu k námitkám obžalovaného lze poukázat na to, že z hlediska naplnění zákonných znaků skutkové podstaty § 168 tr. zákoníku nejsou jím uplatněné výtky k již předchozímu narušení poškozené jakkoli významné. Jde-li o prostituci dětí (osob mladších osmnácti let), je zde nepochybně dán zájem společnosti na ochraně mravů dospívající generace, a proto je třeba i případy tzv. prostituce se souhlasem považovat za obchodování s lidmi (tomu ostatně nasvědčuje i legislativní oddělení dětí od ostatních osob v dikci § 168 odst. 1, 2 tr. zákoníku). I vzhledem k aktuální judikatuře, z níž jednoznačně vyplývá, že by bylo irelevantní i to, kdo byl iniciátorem takového komerčního zneužití dítěte, nemá odvolací soud, co by závěrům soudu prvního stupně vytkl. Naplnění znaků skutkové podstaty daného trestného činu nevylučuje ani předchozí sexuální zkušenost poškozeného dítěte, a to i na poli prostituce (srov. i usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 4 Tdo 1042/2017). Pro stručnost tak lze plně odkázat i na tuto pasáž odůvodnění napadeného rozsudku, která se podrobně zabývá právní kvalifikací jednání obžalovaného, neboť soud odvolací kvalifikoval jeho jednání i z výše uvedených důvodů shodně.

57. Vzhledem ke zrušení výroku o vině byly i bez ohledu na další zrušující důvody podle § 258 odst. 2 tr. ř. zcela zrušeny i výroky navazující, a takto rozhodoval odvolací soud stran již prokázané trestné činnosti samostatně o trestu i o uplatněných nárocích.

58. – 84. V další části odůvodnění svého rozhodnutí se Vrchní soud v Praze zaobíral výrokem o trestu, výrokem o odčinění nemajetkové újmy a žalovaným jednáním uvedeným ve výroku o vině ad 2. napadeného rozsudku (viz bod II. výroku rozsudku Vrchního soudu v Praze).

Další články:

- [Uznání a výkon rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie](#)
- [Obchodování s lidmi](#)
- [Nahlédnutí do policejního spisu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpor](#)
- [Právo EU \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Projednání podmíněného propuštění \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody](#)
- [Nevypořádání se s návrhem na položení předběžné otázky Soudnímu dvoru EU dovolacím soudem](#)
- [Zabezpečovací detence \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Podílnictví](#)
- [Advokátní tarif](#)